

सामाजिक अध्ययन तथा जीवनोपयोगी शिक्षा

(रजिष्ट्रेशन नम्बर राएका दुई अङ्क ७८ र ७९ हुने साधारण धारतर्फका परीक्षार्थीहरूका लागि मात्र)
विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क
जनाउँदछ ।

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् ।

समूह 'क'

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू

११×१=११

१. सामाजिक अध्ययन विषयमा समेटिएका मानविकीका विषयहरूको कुनै दुई नाम लेख्नुहोस् ।
२. जीवनोपयोगी सीपलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
३. अनुसन्धानको कुनै एक मुख्य उद्देश्यलाई कसरी प्रयोगमा ल्याउनुहुन्छ ?
४. वैदिक चोरीबाट बच्न तपाईंने अपनाउने कुनै दुई उपायहरू लेख्नुहोस् ।
५. नेपालको मध्यकालीन अवधि कहिलेदेखि कहिलेसम्म रहेको थियो ? विक्रम सम्वतमा लेख्नुहोस् ।
६. तपाईं लैङ्गिक समावेशितालाई हाम्रो समाजमा कसरी प्रयोगमा ल्याउनुहुन्छ ?
७. तपाइले सार्वजनिक पद धारण गर्नु भएको छ भने पदीय जिम्मेवारीलाई कसरी उत्तरदायी बनाउनु हुन्छ ?
८. जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा कति प्रतिशत जनसंख्या शहरमा बसोबास गरेको पाइन्छ ?
९. नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तार गर्नका लागि सार्क संगठनको कुन उद्देश्यले सहयोग पुऱ्याएको छ ?
१०. विप्रेषण दुरुपयोग न्यूनीकरण गर्न तपाईं कस्तो योगदान पुऱ्याउन सक्नुहुन्छ ?
११. मानव संसाधन विकास गर्ने कुनै एक प्रभावकारी तरिका लेख्नुहोस् ।

समूह 'ख'

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू

८×५=४०

१२. 'सामाजिक अध्ययनमा कार्यकारण तथा सह-सम्बन्धको सान्दर्भिकता' शीर्षकमा एक नमूना सम्वाद तयार पार्नुहोस् ।

अथवा

१३. 'सामाजिक अध्ययनमा चित्रात्मक प्रस्तुतिको सान्दर्भिकता' लाई समेटि एक संवाद तयार पार्नुहोस् ।
१३. नेपालमा सामाजिक रुपान्तरणबाट आएका पाँच-पाँचवटा सकारात्मक र नकारात्मक प्रभावहरूको सूचि तयार पार्नुहोस् ।

क्रमशः

१४. तपाईं बसेको प्रदेशको आर्थिक विकास गर्नका लागि एउटा योजनाको नमूना तयार पार्नुहोस् ।
१५. नेपालमा दोस्रो जनआन्दोलनले नेपालको आर्थिक र सामाजिक क्षेत्रमा ल्याएको उपलब्धीको समीक्षा गर्नुहोस् ।
१६. 'समतामूलक समाजको निर्माणमा समावेशीकरणको सान्दर्भिकता प्रष्ट पार्नुहोस् ।
१७. किशोर किशोरीहरूको पारिवारिक कर्तव्यहरू बुँदागत रूपमा लेख्नुहोस् ।
१८. वर्तमान समयमा नेपालको ग्रामीण क्षेत्रबाट शहरी क्षेत्रमा भैरहेको तिब्र बसाँइसराईलाई रोक्नका लागि नेपाल सरकारले के कस्ता कार्य गर्नु पर्ला ? बुँदागत रूपमा सुझाव पेश गर्नुहोस् ।
१९. शिक्षामा पहुँच वृद्धि गर्ने आधारहरू संक्षेपमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

अथवा

नेपालमा बेरोजगारी समस्या समाधानका लागि प्रविधिक शिक्षाको आवश्यकताका सम्बन्धमा पाँच बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् ।

समूह 'ग'

विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू

३×८=२४

२०. आत्मालोचना र आत्ममूल्याङ्कन सीपले व्यक्तिलाई आत्मविश्वासी बनाउँदै सिर्जनशीलताको लागि उत्साहित गर्दछन् भन्ने भनाईलाई उदाहरणसहित प्रष्ट पार्नुहोस् ।
२१. भौगोलिक अध्ययनमा भौगोलिक सूचना प्रणालीले तपाईंलाई कसरी मद्दत गर्दछ ? आफूले प्रयोग गरेका आधारमा तिनीहरूको महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् ।
२२. नेपालले अवलम्बन गरेको अर्थ व्यवस्था र यसको प्रभाव सम्बन्धमा एक वक्तव्य तयार पार्नुहोस् ।

NEPALI EDUCATE